

Hierbij ontvangt u het januarinummer van de digitale nieuwsbrief van de Historische Vereniging Oud Leiden. In deze nieuwsbrief onder andere enkele (digitale) activiteiten, een van de interviews van de Stem van Leiden en een podcast met het verhaal van een echte Leidenaar, de foto's die deze maand op de Leidse historische kalender te zien zijn, een gevelteken uit onze collectie en een mooie afbeelding uit de Beeldbank.

Kijk voor meer informatie over de Historische Vereniging Oud Leiden en haar activiteiten op www.oudleiden.nl.

Gelukkig

Nieuwjaar

Nieuwsbrief van de Historische Vereniging Oud Leiden
Januari 2021

Ontvangt u deze nieuwsbrief en bent u nog geen lid van de Historische Vereniging Oud Leiden? Vanaf 25 euro per jaar geniet u van de vele voordelen die het lidmaatschap u biedt en steunt u ons in ons streven om de kennis van de geschiedenis van Leiden en omstreken te bevorderen en het Leidse culturele erfgoed te beschermen.

Meer informatie over het lidmaatschap vindt u [hier](#).

Kopij voor de digitale nieuwsbrief van februari kan tot en met 22 januari worden aangeleverd op het [adres van de redactie](#).

Agenda

Maandag 4 januari

Digitale Nieuwjaarsreceptie Gemeente Leiden

19:30 Welkom

19:35 Nieuwjaarsspeech burgemeester Henri Lenferink

19:55 Interactief programma met wethouders en gasten

20:25 Verrassende afsluiting

20:45 Einde

Vooraf aanmelden via www.nieuwjaarsreceptieleiden.nl is noodzakelijk. Op 4 januari ontvangt u een link waarmee u eenvoudig kunt deelnemen.

Compromis over Annie's terras

In december zijn alle benodigde handtekeningen gezet en is de minnelijke schikking over het terras bij Annie's, daar waar de Nieuwe en de Oude Rijn samenvloeien, een feit. Daarmee is een eind gekomen aan zeven jaar juridische procedures.

Annie's kreeg ondanks protesten van o.a. de HVOL in 2013 een omgevingsvergunning van de gemeente Leiden voor de bouw van een vast-

ogend megaterras van ruim 500 m². De HVOL, het Waterambacht, de rederij Rembrandt (plus sleepdienst) van de heer Groenen hebben - elk met eigen argumenten - jarenlang gestreden tegen die vergunning en tegen het daarop aangepaste bestemmingsplan. Met succes. Maar alle betrokkenen vreesden bij een nieuwe aanvraag voor nieuwe procedures. Alle partijen, inclusief dus de gemeente, gingen daarom akkoord met het voorstel van de HVOL, mede namens het Waterambacht, om een compromis te zoeken buiten de rechtszaal om. Onder leiding van wethouder Yvonne van Delft is dat dus nu gelukt en inmiddels geformaliseerd. Het terras wordt zo'n honderd vierkante meter kleiner. Minder aantasting van het beschermd stadsgezicht, meer open water, betere doorvaarbaarheid in vergelijking met het oorspronkelijke plan.

Mutaties bestuur

In de aanstaande Algemene Ledenvergadering (maart 2021) komen mutaties in het bestuur aan de orde. Hiervoor zijn door het bestuur in de afgelopen maanden voorbereidende activiteiten ontplooid.

Het bestuur is verheugd met de resultaten ervan en informeert u daarover onderstaand.

1. Statutair aftredend is de voorzitter van het verenigingsbestuur, Rens Heruer. Reeds eerder werd **Steven Engelsman** benoemd tot bestuurslid en hij zal worden voorgedragen als voorzitter per maart 2021.
2. Statutair aftredend is eveneens de vicevoorzitter van het verenigingsbestuur tevens voorzitter van de Commissie Historisch Karakter van de Stad, Gerard Kramer. Het bestuur is voornemens om **Jan-Jaap de Haan** voor te dragen als bestuurslid; hij is tevens beoogd voorzitter van genoemde commissie per maart 2021.
3. Door het plotseling overlijden van Tanneke Schoonheim ontstond een derde vacature in augustus 2020. Het bestuur zal **Marleen Hogendoorn** voordragen als bestuurslid. Zij neemt het voorzitterschap op zich van de nieuwe Commissie Communicatie. Het bestuur heeft moeten afzien van de gebruikelijke openstelling van een vacature wegens de dringende noodzaak van opvolging.

Marleen Hogendoorn en Jan-Jaap de Haan worden nader voorgesteld in de eerstvolgende editie van Oud Leiden Nieuws, waarin ook de agenda voor de Algemene Ledenvergadering wordt opgenomen.

Permanent beschikbaar op de HVOL-website:

Bang voor mooi weer, een documentaire van Sleutelstad TV op verzoek van de HVOL. Ruurd Kok vertelt over herinneringsplaatsen en -objecten in de regio die met de Tweede Wereldoorlog te maken hebben. Over dit onderwerp schreef hij het boek 'Bang voor mooi weer – Oorlogssporen in Leiden en omgeving'.

Oud Leiden-podcasts, verhalen van 'gewone' Leidenaren, opgetekend door De Stem van Leiden, een commissie van de HVOL.

Een afbeelding uit de Beeldbank

Hooigracht

De Hooigracht is onlangs opnieuw ingericht. Niet voor het eerst, zoals blijkt uit de foto van 1902. De voormalige gracht was gelegen tussen de Nieuwe Rijn en de Oude Rijn.

Begin jaren '70 werden aan diverse huizen gesloopt ten behoeve de cityring, die het verkeer snel door de stad loodst. De Hooigracht is daar de kern van geworden.

De foto is uitgevoerd als prentbriefkaart, uitgegeven door H.S. Speelman.

Beschikt u over foto's van oud Leiden die het waard zijn ook door andere leden te worden bekeken? Meldt u zich op beeldbank@oudleiden.nl. Dan gaan we samen bekijken of het waard is de afbeeldingen te digitaliseren en te publiceren.

Oud Leiden-podcast

Serie Leidse Onruststokers: Johanna de la Court en Irawan Soejono

Fenna IJtsma en Mariska van der Veen maken samen met de HVOL een podcastserie over Leidse Onruststokers. Wie zetten Leiden in het verleden op zijn kop? Over wie ging het gesprek van de dag? Wat hebben deze onruststokers ons vandaag nog te zeggen? Lopend door Leiden gaan we terug in de tijd, op zoek naar hun verhaal.

Inmiddels zijn ook de vijfde en zesde aflevering te beluisteren, over **Johanna de la Court** (en haar ongelukkige huwelijk met Adriaan Heerebrood) en **Irawan Soejono**, de student uit Nederlands-Indië die streed tegen de overheersing van de Duitsers in de Tweede Wereldoorlog. Waarom hielp hij de Nederlanders die zijn eigen land koloniseerden?

Beluister podcast nummer 5 over **Johanna de la Court** [hier](#).

Beluister podcast nummer 6 over **Irawan Soejono** [hier](#).

Beluister alle Oud Leiden-podcasts [hier](#).

Historische kalender 2021 - januari
Schoolmelk (1963)

Op 2 januari 1963 kregen de leerlingen van de Zuiderparkschool in de Asserstraat hun dagelijkse schoolmelk niet meer in flesjes van 250 cl., maar in driehoekige papieren pakjes. Op de pakjes waren, heel praktisch, verkeersregels afgebeeld. Het voordeel van de papieren verpakking was dat de smaak beter behouden bleef, het uitdelen gemakkelijker was, en er geen statiegeld hoefde te worden betaald zoals dat bij de glazen flesjes het geval was. De pakjes hadden minder gewicht en er was minder lawaai bij het uitdelen. De lege pakjes konden gemakkelijk bij het afval weggegooid worden.

Op de foto een paar leerlingen, die geen problemen hebben met de nieuwe manier van melk drinken. De Zuiderparkschool was de eerste Leidse school die papieren pakjes invoerde.

De Stem van Leiden

Van 'ijdel meisje' tot hulpverleenster

Afbeelding: Show van Lady Service in de Stadsgehoorzaal. Foto Jan Holvast 1985

Judith Dickhoff-van der Linden werd op 28 september 1943 als tweede dochter geboren in de Langestraat in Leiden. Het was oorlog en vader was in Duitsland tewerkgesteld in de Arbeitseinsatz. Het betekende armoede en tot overmaat van ramp kregen beide meisjes roodvonk. Moeder ging naar het Academisch Ziekenhuis, waar haar werd gezegd dat ze de kinderen maar veel appelsap moest geven. Natuurlijk was dat er niet, maar een boer die het hoorde, zei: "Ik heb wel appels voor je." Toen hij ze bracht, eiste hij wel in ruil ervoor de radio en nog wat spullen. Zelf heeft mevrouw Dickhoff geen herinneringen aan de oorlog, wel kent ze wat familie verhalen. Bijvoorbeeld over hoe moeder op de kinderfiets van de oudste dochter naar Drenthe fietste om eten te halen. Veel leverde dat niet op.

Toen vader na de oorlog terugkwam, kende Judith hem niet. Ze zei oom tegen hem, want de mannen in de hechte familie waren immers allemaal ooms.

[Lees meer ...](#)

Erfgoed Leiden Vondst van de Week

Ambachtelijke schoenmakerij in historisch pand

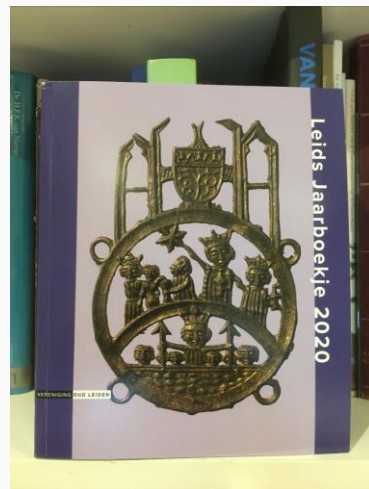

De werkplaats van schoenmakerij Ambiorix vlak voor de sluiting in november.

De ambachtelijke schoenmakerij Ambiorix in de Bakkersteeg 3 sluit haar deuren. Het historische pand krijgt na bijna honderd jaar weer een woonhuisbestemming. Aanleiding voor onze bouwhistorici om onderzoek te doen naar de geschiedenis van het pand. De oorspronkelijke indeling bleek voor een groot deel nog intact. Een deel van de inventaris, waaronder de prachtige collectie leesten gaat naar de Amsterdamse vakopleiding voor het schoenvak.

Een korte film legde de werkplaats en de prachtige verhalen van de schoenmaker vlak voor sluiting vast.

Lees meer

Cadeaulidmaatschap

Maak iemand voor een jaar lid van onze vereniging. Het nieuwe lid kan na dat jaar beslissen of hij/zij het lidmaatschap zelf wil voortzetten.

Prijs: 25 euro

Bestellen: promotie@oudleiden.nl.

Kijk op www.rijnlandgeschiedenis.nl voor een overzicht van activiteiten en publicaties op het gebied van de geschiedenis van onze regio.

Prikbord

Activiteiten met betrekking tot de geschiedenis van Leiden, georganiseerd door derden

vanaf 10 juli 2020

Tentoonstelling 'First Americans'

Museum voor Volkenkunde

Steenstraat 1

online

25 objecten uit de Canon van Nederland

Rijksmuseum Boerhaave

'Pilgrims in Leiden'

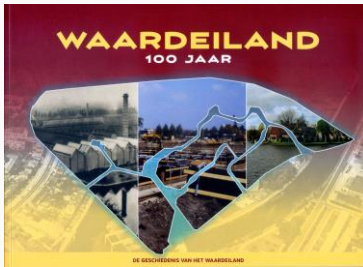
'Tweede Wereldoorlog in kaart'

'Het dagelijks leven in WO-II' (ook als wandeling)

Erfgoed Leiden en Omstreken

Verkrijgbaar via de HVOL

De onderstaande artikelen zijn verkrijgbaar bij de HVOL. Belangstelling? Stuur een mail naar promotie@oudleiden.nl en wij zetten het voor u klaar.

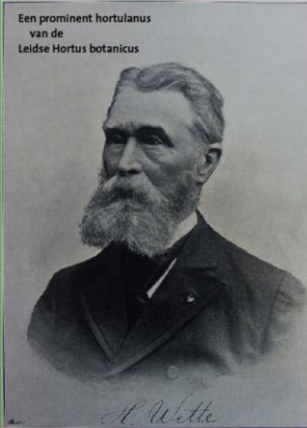
F. van Wel, R.S. Soeters e.a. Waardeiland 100 jaar

Het boek behandelt met name de geschiedenis van het Waardeiland vanaf de opening van het Rijn-Schiekanaal in 1919. Aandacht krijgen onder meer de tuinderijen en de meer en minder bekende industriebedrijven en scheepswerven, zoals Scheepswerf Gebr. Boot, Glazuurfabriek Kanton, de Grofsmederij en Kunsthars verwerkend bedrijf Tilliard. Roeivereniging Asopos had haar botenloods in de eerste jaren van haar bestaan op het eiland. Het grootste deel van het boek is gewijd aan de bestemming tot woongebied, de projectontwikkeling en de verschillende bouwfases.

HVOL-ledenprijs: 5,00 euro (winkelprijs: 7,95 euro).

Bestellen: promotie@oudleiden.nl.

Heinrich Witte

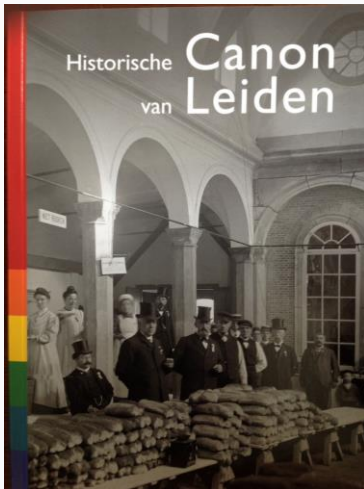
Rinny E. Kooi

Rinny E. Kooi, Heinrich Witte. Een prominent hortulanus van de Leidse Hortus Botanicus

Heinrich Witte (1829–1917) werkte bijna 45 jaar als hortulanus bij de Hortus Botanicus in Leiden. Hij zorgde door zijn vele internationale contacten voor een voortdurende uitbreiding van de collectie planten. Ook de renovatie en uitbreiding van de kassen kunnen aan hem toegeschreven worden. In het boek worden zijn leven en werk beschreven.

HVOL-ledenprijs: 10,00 euro (winkelprijs: 12,50 euro).

Bestellen: promotie@oudleiden.nl.

Historische Canon van Leiden

Leiden heeft een rijke geschiedenis. De Historische Canon van Leiden doet in kort bestek de hoofdlijnen van de geschiedenis van Leiden en de hoogte- en dieptepunten daarin, uit de doeken. Het is basiskennis over de stad die iedere bewoner en bezoeker van Leiden eigenlijk zou moeten (willen) hebben.

Het boek is zowel in een Nederlandstalige als in een Engelstalige versie beschikbaar, ideaal voor uw buitenlandse familieleden en vrienden!

Winkelprijs: 15,00 euro. HVOL-ledenprijs: 12,50 euro.

Bestellen: promotie@oudleiden.nl.

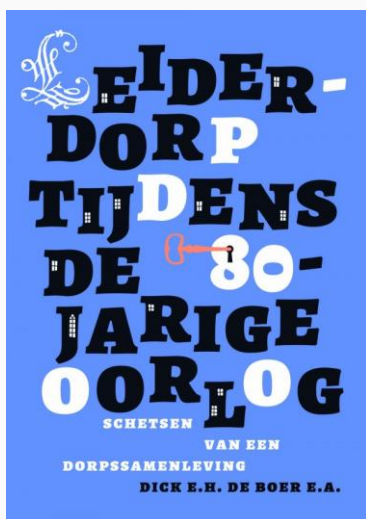
R. van Maanen (red.), Leiden, Geschiedenis van een Hollandse Stad (4 delen)

Aan het begin van de twintigste eeuw beschreef de Leidse hoogleraar P.J. Blok in vier delen de geschiedenis van Leiden. Een eeuw later werpen nieuwe kennis en inzichten, moderne onderzoekstechnieken en eigentijdse vragen een nieuw licht op de Leidse geschiedenis. Deze wordt beschreven in het vierdelige werk Leiden. De geschiedenis van een Hollandse stad.

Een team van redacteurs en auteurs heeft een wetenschappelijk verantwoord werk tot stand gebracht, geschreven voor een in de Leidse geschiedenis geïnteresseerd publiek.

Winkelprijs: 180 euro, HVOL-ledenprijs: 100 euro.

Bestellen: promotie@oudleiden.nl.

Leiderdorp tijdens de 80-jarige Oorlog

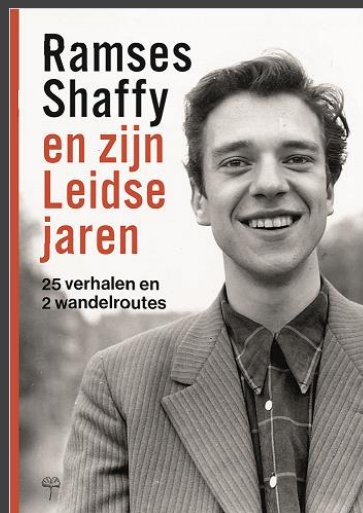
In acht hoofdstukken worden thema's uit de geschiedenis van de Leiderdorpsse samenleving tijdens de Tachtigjarige oorlog behandeld, met de nadruk op de periode 1597 tot 1648. Midden in die periode werd (zoals elders in Holland) in 1622 een register van het Hoofdgeld opgesteld, dat een inventarisatie biedt van de hele bevolking. Dit kan als de denkbeeldige ruggengraat van het boek worden beschouwd. Daarom is een editie daarvan als bijlage achter in het boek opgenomen.

Winkelprijs: 29,95 euro. HVOL-ledenprijs: 27,50 euro.

Bestellen: promotie@oudleiden.nl.

Ramses Shaffy en zijn Leidse jaren 25 verhalen en 2 wandelroutes

Ramses Shaffy woonde van zijn zesde tot en met zijn achttiende jaar in een pleeggezin in Leiden. Op 15 juni werd aan de zeezijde van het station een monument voor hem onthuld. Voor de crowdfunding van dit monument schreef Peter van der Geer een boekje met 25 anekdotes over Shaffys Leidse jaren en de bijbehorende plaatsen in Leiden en omgeving. Met behulp van de kaartjes voor- en achterin het boekje kunnen wandelroutes langs deze plaatsen worden samengesteld.

HVOL-ledenprijs: 7,50 euro (winkelprijs: 9,95 euro).

Bestellen: promotie@oudleiden.nl.

Bart van der Steen, In Leiden moet het anders. Geschiedenis van een SP-afdeling 1970-1982

Met de leus "In Leiden moet het anders en anders is de SP" voerde de SP in 1982 campagne voor de Leidse gemeenteraad. Met succes, want na twaalf jaar actievoeren veroverde de afdeling haar eerste gemeenteraadszetel. Tussen 1970 en 1982 veranderde de SP van een kleine maar enthousiaste

groep revolutionairen in een lokaal gewortelde actiepartij. Bart van der Steen reconstrueert alle grote acties en campagnes van de Leidse SP-afdeling in de jaren zeventig en plaatst ze in een bredere context. Hij laat zien hoe de partij zich ontwikkelde, wat het betekende om lid te zijn van de SP en hoe lokale Leidse acties zelfs invloed hadden op het landelijke beleid. De geschiedenis van de Leidse SP maakt duidelijk hoe belangrijk de afdelingen waren voor de doorbraak van de partij.

HVOL-ledenprijs: 15 euro (winkelprijs: 19 euro).

Bestellen: promotie@oudleiden.nl

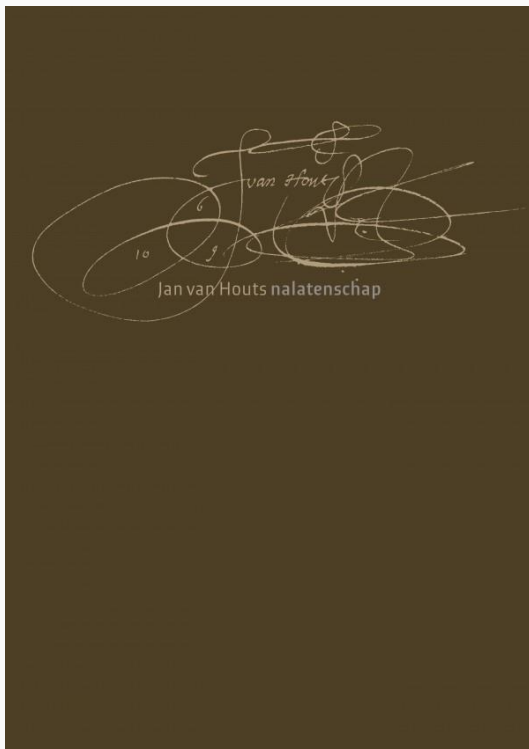

Leids Jaarboekje

Oude nummers van het bekende jaarboekje. Niet alle jaargangen zijn voorradig, maar onze voorraad wordt regelmatig aangevuld. Voor meer informatie en bestellingen: promotie@oudleiden.nl.

Prijs: 5 euro.

Bestellen: promotie@oudleiden.nl.

Karel Bostoën, Jan van Houts nalatenschap

Wat wilde stadssecretaris Jan van Hout (1542-1609) dat er na zijn dood met zijn geld en goederen gebeurde? En wat lag en stond er allemaal in zijn huis aan de Nonnensteeg toen hij overleed? De uitgave *Jan van Houts nalatenschap* maakt geeft hierop antwoord. Een heldere inleiding, foto's van het document, een diplomatische transcriptie en een hertaling zorgen ervoor dat Van Houts laatste wil en de inventaris van zijn boedel nu voor iedereen toegankelijk zijn.

Prijs: 2,50 euro.

Bestellen: promotie@oudleiden.nl.

Arthur Weststeijn, Het Welvaren van Leiden, De open samenleving van Pieter de la Court

Pieter de la Court, geboren in Leiden als zoon van Vlaamse migranten, was een van de belangrijkste schrijvers over politiek en economie tijdens de Nederlandse Gouden Eeuw. Al tijdens zijn studie aan de Leidse universiteit begon hij een eigen bedrijf in de lakenhandel, waarmee hij uitgroeide tot een van de succesvolste ondernemers van zijn tijd. Maar hij was ook een vrijdenker die geen blad voor de mond nam en vol overgave pleitte voor religieuze tolerantie, immigratie, vrijhandel en democratisering. Pieter de la Court was een tot de verbeelding

sprekende Leidenaar met opvattingen die nog altijd actueel zijn.

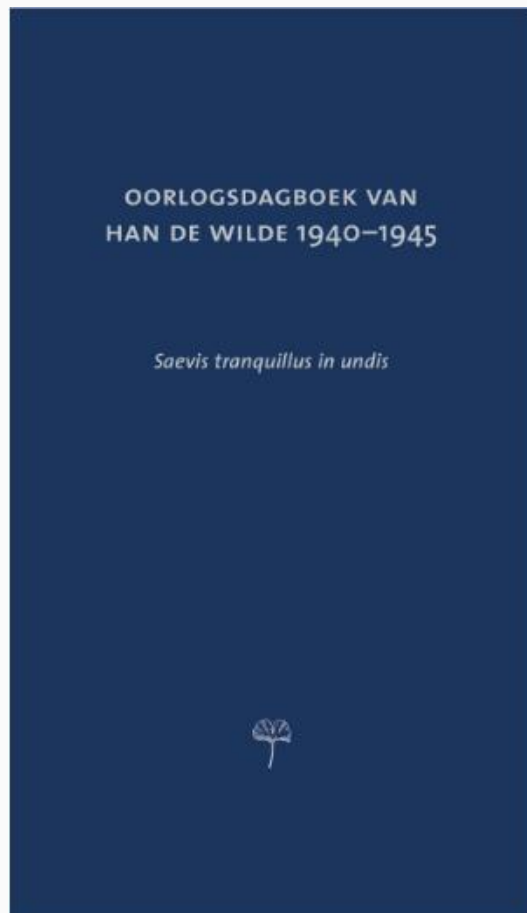
Het Welvaren van Leiden brengt Pieter de la Court vierhonderd jaar na zijn geboorte weer tot leven en markeert zijn relevantie voor het hier en nu. Door actuele uitdagingen in historisch perspectief te plaatsen biedt dit boekje, gebaseerd op de Pieter de la Courtlezing van 2018, inspiratie om ook in onze onvoorspelbare wereld pal te blijven staan voor de open samenleving die Pieter de la Court verdedigde.

Prijs: 2,50 euro.

Bestellen: promotie@oudleiden.nl.

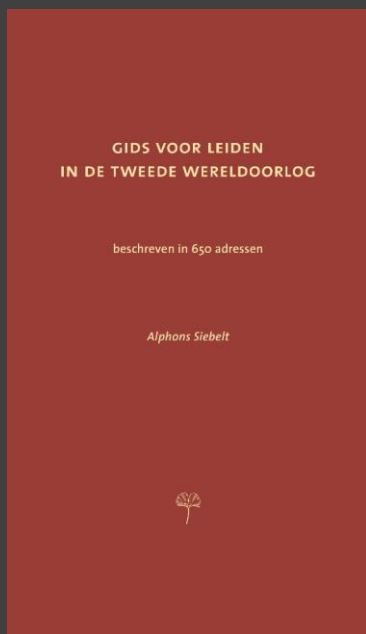
**A.D. van Berge Henegouwen en
J.A. van Doorn-Beersma (ed.),**
Oorlogsdagboek van Han de Wilde
1940-1945

In 2015 verscheen een uniek boek over de bezettingsperiode in Leiden, het oorlogsdagboek van Han de Wilde. De Wilde was eigenaar van een manufacturen- en beddenzaak in de Breestraat, maar misschien bekender nog wel als bestuurslid van de 3 October Vereeniging. De Wilde schreef zijn dagboek in 12 schoolschriften, die worden bewaard bij Erfgoed Leiden e.o. Het boek geeft een goed beeld van het verloop van de oorlogshandelingen en het dagelijks leven van de Leidenaren onder nazistisch regime.

Prijs: 15 euro.

Bestellen: promotie@oudleiden.nl.

Alphons Siebelt, Gids voor Leiden in de Tweede Wereldoorlog

Deze gids bevat ongeveer 650 adressen van woonhuizen en andere gebouwen in Leiden en Oegstgeest met een toelichting over de bijbehorende gebeurtenissen in oorlogstijd. De toegevoegde informatie is bijzonder gevarieerd, zodat een goed beeld ontstaat van de gevolgen van de oorlog voor de stad en zijn bewoners op verschillende gebieden. Ook worden alle oorlogsmonumenten vermeld.

Prijs: 10 euro.

Bestellen: promotie@oudleiden.nl.

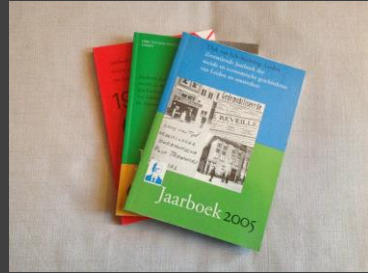
Har Meijer, Het raadsel van de geheimzinnige ziekte

Wanneer in 1832 een onbekende ziekte Leiden binnenvalt, weet stadsgeneesheer Jan van Outeren absoluut niet hoe hij zijn doodzieke patiënten beter moet maken. Hij doet een aderlating, geeft pillen en drankjes, maar niets helpt. Zijn zoon Japie en zijn vriendje Isaac spelen een belangrijke rol in de zoektocht naar de oorzaak van de ziekte.

Met een informatieve wandeling door het centrum langs de locaties van het boek.

Winkelprijs: 12,50 euro. HVOL-ledenprijs: 5,00 euro.

Bestellen: promotie@oudleiden.nl.

Jaarboek der sociale en economische geschiedenis van Leiden en omstreken

Niet alle jaargangen zijn nog voorradig, voor meer informatie en bestellingen: promotie@oudleiden.nl.

Prijs: 5 euro.

Bestellen: promotie@oudleiden.nl.

Prentbriefkaarten

Set van 13 verschillende kaarten met afbeeldingen van de Leidse markten.

Prijs 1 euro.

Bestellen: promotie@oudleiden.nl.

Kees Walle, Buurthouden 1400-1795

De geschiedenis van de Leidse *gebuurten*, kleinschalige buurtorganisaties die de sociale infrastructuur van de stad vormden. Centraal stonden de burenplichten, waarvan het begraven van de doden de voornaamste was. Geen Leidenaar mocht of kon zich aan die verplichtingen onttrekken.

Prijs: 15 euro.

Bestellen: promotie@oudleiden.nl.

Bedrijfsleden

De onderstaande bedrijven zijn bedrijfslid van de Historische Vereniging Oud Leiden. Bent u ook een bedrijf met een warm Leids hart en met respect voor de Leidse geschiedenis? Dan is het ondersteunen van de Historische Vereniging Oud Leiden net iets voor u. Neem contact op met promotie@oudleiden.nl en we vertellen u er alles over.

Bedrijfsleden

**rijksmuseum
boerhaave**

Akerboombouw BV

Alrijne Zorggroep

APEK administraties

Stichting Beheer Begraafplaats Rhijnhof

Rijksmuseum Boerhaave

Breedveld Holding

Buik en Van der Horst, gerechtsdeurwaarders

Grandcafé De Burcht

Van Cleef Holding

Stichting Confessioneel Onderwijs Leiden

Du Prie bouw & ontwikkeling b.v.

Griffioen Precious Presents vof

Juwelier De Gunst

firma W.P. Hartwijk en Zoon

HBK fiscalisten_accountants_expats consultants

Stichting Hof Meermansburg

Hooglandse Kerk

Hoppezak Kledingverhuur

La Gro Geelkerken advocaten

LEK® makelaars en taxateurs

Macropa BV

Glas- en Schilderwerken Van Muiden bv

Stichting Pieterskerk Leiden

Brasserie de Poort

Prima Management

Primavera Pers

Rabobank Leiden-Katwijk

Hoogheemraadschap van Rijnland

MBO Rijnland

De Ruyter de Wildt en De Vroom, advocaten

Schulpen Schuim BV

Serviceflat Schouwenhove

Sociëteit Amicitia

Teekens Karstens, advocaten en notarissen

Universiteit Leiden

Van der Valk Hotel Leiden

Veldman Rietbroek Architecten

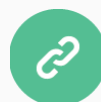
Museum Volkenkunde

Stichting Werk & Onderneming

Stichting Zeven Leidse Hofjes

Tandartsenpraktijk Zoeterwoudsesingel

Zorgverzekeraar Zorg en Zekerheid

Copyright © 2021 Historische Vereniging Oud Leiden, All rights reserved.

U ontvangt deze mail omdat u zich hiervoor heeft aangemeld. Indien u geen prijs (meer) stelt op de nieuwsbrieven van HVOL kunt u zich hieronder afmelden.

Contact:

Historische Vereniging Oud Leiden
Postbus 917
Leiden, Zuid-Holland 2300AX
Netherlands

[Add us to your address book](#)

[Gegevens wijzigen](#) | [afmelden](#)

